

## Tommy - del 2

Byn, den 28:e juni 1984.

Helgerna spenderade Niklas och Tommy ofta i den lilla byn där Niklas föräldrar bodde. Det var skönt att få äta ordentligt någon gång och här fanns också bilarna de älskade att arbeta med. Chevan, som stod hemma på gården hos Niklas föräldrar blänkte förföriskt i solen när Tommy smekte henne över lacken med baksidan av handen. Det kändes precis som att smeka en kvinnas kropp, om han nu hade vetat hur det kändes. Tommys händer hade aldrig smekt någon kvinna, men han längtade, visst gjorde han det. Tillsammans hade han och Niklas jobbat hårt med den gamla vackra bilen och i morgon var den stora dagen, de skulle visa upp henne på motorträffen nere vid havet. Men ikväll var det fest som gällde.

- Vi drar ner på byn, ropade Niklas till sina föräldrar
- Var inte ute hela natten nu.
- Mmm, bara halva, mumlade Niklas.



Mopederna gav ifrån sig tjutande ljud när de svängde ut från gårdsplanen. Gruset sprutade efter dem innan de svängde ut på asfalten och satte kurs ner mot byn. Dunken med hemkockt sprit låg tryggt i ena packväskan på Niklas gubbmoppe. Det var ingen tvekan om att kvällen skulle bli en succé.

Festen var redan i gång när Niklas och Tommy kom ner till byn. Platsen för motorträffen kunde inte vara bättre vald. På en gräsplan nere vid havet fanns redan ganska många glänsande bilar uppställda. I sommarkvällens ljus såg de ut som glittrande ädelstenar. Några traktorer fanns också parkerade här och där, ett perfekt sätt att ta sig till en fest. Den långa havsstranden låg öde och väntande på nattbad, bara hundra meter från festplatsen.

Det var hög tid att inta alkohol. De skildes inte åt från början, det mindes Tommy. Först gick de tillsammans och kollade in vilka som var där. Niklas kände nästan alla, verkade det som. Och snart kändes det som om Tommy också kände alla. Men någon gång under kvällen kom de ifrån varandra, Tommy kunde bara inte minnas när och varför. Kanske var det när han stod och hulkade och spydde som en hund mitt bland allt folket. Kanske Niklas hade fått nog då och stuckit. Det gjorde i alla fall ont i hela kroppen när Tommy vaknade upp under en buske. Dessutom hörde han en irriterande röst hela tiden, en röst som inte försvann hur mycket han än ville.



– Hörru, lever du? Kan du inte säga nåt då?

– Hmph, svarade Tommy artikulerat

– Du lever ju i alla fall. Upp med dig nu, jag tänkte ju bada med dig. Tommy började kvickna till. Bada, men va fan var det här? Han öppnade ögonen och såg den mest undersköna varelse han någonsin vilat blicken på. Hon var liten, med ett blont hår som dolde lite av hennes ansikte när hon böjde sig ner över honom, ögonen betraktade honom nyfiket.

– Jag ska försöka sätta mig upp i alla fall, sludrade Tommy Kan du inte sätta dig här med mig en stund.

Den underbara varelsen satte sig faktiskt ner bredvid honom och det var som om hon lyste upp mörkret under busken.

– Vill du inte kyssa mig?, sa hon

– Va?

– Jag frågade om du ville kyssa mig! Är du dum i huvudet, eller?

– Nej, va? Alltså, jag vet inte...

Mer hann inte Tommy få ur sig. Plötsligt kände han hur hennes varma andedräkt närmade sig hans läppar. Hjärtat började slå hårdare i hans bröst. Vad skulle han göra? Hennes läppar kom allt närmare, mjuka och våta mötte de Tommys oerfarna mun. Han darrade, känslan av hennes mun var något han aldrig hade varit med om och något han inte kunde beskriva, ens för sig själv. Försiktigt särade hon på hans läppar och förde in en mjuk tunga i hans mun. Liebling, mindes han bara att han tänkte, liebling... Tyska, hur kunde han komma att tänka på tyska mitt i alltihop.

– Hörru norrlänningen vad håller du på med? Niklas sludrade betänkligt och Tommy förbannade hans dåliga tajming.

– Stick, ser du inte att jag är upptagen, mumlade Tommy.

Men Niklas verkade inte märka ängeln som slutit sina armar kring Tommys hungrande kropp.

– Men kom igen nu, vi ska dra ner till havet och bada.

Niklas tog tag i Tommys arm och drog upp honom från busken. Tommy var tvungen att ställa sig upp och hans rygg vändes mot hans liebling. Så fort han kom på fötter vände han sig hastigt om, men det var redan för sent. Liebling hade försvunnit och han hade inte ens frågat efter hennes namn. Hade hon ens varit verklig?

## Tornedalen, den 18 augusti 2007.

Pekka Kiviniemi, son till Tommys farbror skrek obegripliga haranger kryddade med svordomar åt de män som valt att följa med. Alla var med i samma jaktlag och höll sig ofta undan den övriga släkten. Enligt rykten bedrev de en del tjuvjakt på både älg och ren men att bevisa något var svårt. Rykten om tjuvjakt var inget ovanligt och sanningshalten kunde som oftast diskuteras. Pekka hade ställt till med allt för mycket skit i sin ungdom för att nu i mitten av sitt liv bli förlåten. Byns äldste, Tommys far hade en hållhake på Pekka och den skulle han aldrig släppa. Utstött och ofta förnedrad drevs Pekka lätt till stunder av galenskap.

Mats Usitalo, den yngsta av de sex förföljande männen snavade olyckligt på en hal rot varav hans kraftiga övervikt tryckte så hårt mot den böjda vristen att den till slut gav vika. Ljudet av de bristande ligamenten small likt torra kvistar som bryts. Smärtan var enorm och ingenting kunde få den 26 åriga Mats Usitalo att sluta skrika. Leif Kurho skyndade sig snabbt mot Matsi och försökte förmå honom att knipa igen truten.

– Sluta för helvete att skrika Matsi, du vet ju hur Pekka är, snäste Leif med dämpad röst och tog Matsi i kragen.

De runda kinderna glänste av tårar och ur munnen hängde saliven som trådar av gelé.

– Sluta för fan, sa Leif nu lite högre och ruskade om pojken. Han såg hur vänsterfoten pekade snett utåt och hur den var vriden bak och fram. En ilning darrade till i Leifs kropp när han förstod hur smärtsamt det var, men han förstod också hur Pekka fungerade.

– Gör nu som Leif säger, hördes Pekkas ironiskt lugna stämma.

– Du ser inte bara ut som en gris du låter för fan som en också, väste Pekka samtidigt som mänljuset avslöjade svettpärlorna på hans panna.

Leif såg i Pekkas ansikte att han tappat kontrollen, inte bara över situationen utan över sig själv också. Skulle han försöka skydda Matsi och riskera att Pekka även vände sig mot honom, ja det skulle han.

– Res på dig din pojkjävell!

Pekkas ögon blixtrade till för en sekund som de alltid gjorde innan de otaliga utbrott han bränt av mot ovänner som såväl vänner.

– Fan Pekka, grabben har ju brutit foten. Leif pekade mot den anatomiska röran längst ner på Matsis vänsterben.

Pekka gick fram till pojken som nu gjorde allt för att sluta skrika, böjde sig ner och tog ett ordentligt tag om den brutna foten innan han drog i den, sakta men hårt.

– Är det här du har ont, tjockis?

Pekka skrattade hånfullt när han vred om foten ett halvt varv.

Matsi hann få ur sig ett sista snabbt skrik innan smärtan fick honom att svimma. Leif hade nu fått nog och utan att tänka sig för kastade han sig över Pekka som var helt oförberedd på en attack. De båda landade mot mossen, Leif ovanpå på den chockade Pekka som tryckes hårt ner i den mjuka marken.

– Grabben har ju för fan brutit av fotjäveln, fattar du inte det, han kan inte resa sig. Leif släppte sakta sitt nackgrepp.

– Vi sticker efter Tommy nu och låter Matsi ligga kvar här, vi ropar på Micke han kan stanna med Matsi tills farsan hämtar honom med fyrhjulingen, fortsatte Leif

– Förstår du inte, grabben måste till sjukhuset, vrålade han nu åt Pekka. Det hade aldrig hänt förut. Han kom på sig själv mitt i allt, aldrig hade han vågat skrika åt Pekka, aldrig förrän nu, det kändes skönt.



Pekka reste sig upp, gick fram och tryckte sin näsa mot Leifs samtidigt som han väste kort. – Gör aldrig om det där! Leif svalde innan han med en kort nickning accepterade Pekkas uppmaning.

Bäckens kalla vatten droppade om Tommys kläder som nu var betydligt tyngre. Han ville kasta av sig rocken men hundarna skulle snabbt hitta den och manövern i vattnet vore då meningslös. Han borde frysa tänkte han samtidigt som han bröt sig in i den täta vegetation av manshögt vide, som så ofta kantar jokkarna här i norr. Tommy skyddade noggrant det öppna såret på vänsterarmen, när kvistarna slet hårt i det blöta tyget.

Det slog honom plötsligt att han inte hört hundarna på flera minuter, har dom vänt? Nej han kände Pekka allt för väl, han ger aldrig upp, aldrig. De sista videkvistarna släppte ovilligt taget om Tommy då han kom ut på hedmarken igen. Molnen svepte allt snabbare på himlen, det torde nog snart blåsa här nere också tänkte han. Hans övertag i och med den svaga vinden kunde snart vara förbytt till en missgynnande motvind.

Funderingarna kring hundarnas uteblivna skall oroade Tommy, det stämde liksom inte. Och saker som inte stämde brukade som oftast sluta illa. Han stannade upp en stund för att lyssna efter förföljarna, likt ett jagat villebråd spetsade han öronen. Den tunga andningen gick inte att häva ens för en sekund för att nå en total tystnad. Hans kondition var inte dålig men den var inte bra heller. Allt för många öl hade på senare år passerat hans inre system i letandet efter livets egentliga mening. Med en halvspringande rörelse fortsatte han nu längs Rajajoki i en sydöstlig riktning, om några kilometer skulle han nå jaktkojan där Savujoki rinner ner i Rajajoki. Självklart skulle Pekka inte glömma att kolla kojan, han borde nog misstänka att det är dit Tommy var på väg.

Anledningen att ta sig till kojan var inte för skydd utan för att få tag i den medicinväska som fanns där. Förband och sårtvätt, sen skulle han genast fortsätta mot grannbyn, Lehtovaara.

Där visste han om en foderlada som låg väldigt avsides och att Pekka skulle känna till den var föga troligt. Här hade han gömt sig där i sin ungdom för sin far otaliga gånger och aldrig blivit funnen, det var en säker plats.

Det hade bara varit tvunget att gömma sig för fadern. Det var på grund av hans plötsliga och helt oväntade utbrott som han känt sig tvungen att fly någon annanstans. Då, när han reste ner mot Hudiksvall, hade det känts som en befrielse, men en befrielse belagd med många skuld känslor. Tommy älskade egentligen både sin mor och sin far och att lämna dem utan ett ord kändes hårt. Men faderns skott när Tommy sprang in mot skogen hade stärkt hans övertygelse om att han måste bort. Nu i efterhand kunde han nästan se med tacksamhet på det hela. Det var ju tack vare flykten som han hamnat i den lilla byn till slut och mött sitt livs kärlek. Han tänkte åter på henne, liebling, hans älskade som väntade honom där hemma. Det var för hennes skull, hennes mjuka hår och hud, hennes skratt och hennes kärlek, som han måste hålla sig vid liv nu. För hennes skull var det viktigt att han hann fram till foderladan i tid. Han kunde inte sluta tänka på vad som väntade honom när han kom hem till Hälsingland.

Matsi låg fortfarande avsvimmad när Pekka ropade åt Micke att komma dit. Leif höll sig på behörigt avstånd men kände då och då Pekkars blickar bränna.

– Så fort Micke kommer sticker vi, var fan är hundjävlarerna då? Pekkars ögon gnistrade till på nytt. Leifs hund, King, en gråhund brukade alltid hålla sig ganska tätt när det inte var jakttid. Nu var King säkert i tron att jakten börjat, fast det var mörkt. Med en gäll busvissling lockade Leif efter sin hund. Efter att ha sett vad Pekka gjorde mot sin egen hund kände han en stor ängslan för King. Du måste sköta dig nu tänkte han samtidigt som han tyst svor att döda Pekka om han så bara krökte ett hår på Kings päls.

Den andra hunden tillhörde Lennart som befann sig säkert flera hundra meter öster om de andra. Han var ovetande om händelserna som inträffat nära Mustaoja, där Matsi låg avsvimmad.

Lennart som kallas Lenni av alla var en lugn och beskedlig man, omtyckt av bägge lägren. Att Lenni valt att bli en av Pekkars hantlangare var obegripligt för de flesta.

Kanske var det för att han var äldst i jaktlaget som Pekka lät han vara, att han fick umgås med alla i släkten, till och med fienden.

Den stora Laikatiken hade svårt med sitt sociala liv och trivdes bäst när hon och Lenni var ensamma. Andra hundar gick bra men inte andra människor, särskilt inte Pekka.

Han trodde att Pekka varit elak med henne när hon var valp, kanske hade de sylvassa valptänderna lockat fram djävulen hos Pekka. Han kunde naturligtvis inte bevisa något så han höll det av förklarliga skäl för sig själv. Sini, namnet hade hon fått på grund av den blåaktiga päls som så vackert bepryde henne fram till 10 veckors ålder. Nu fyra år senare var hon en ståtlig tik med glänsande svart och vit päls. Lenni tvättade alltid henne omsorgsfullt med vatten när hon varit till skogs och rullat sig i älggropar. Benen var långa och tassarna stora som knytnävar, med lätthet tog hon sig fram i den svåraste terräng. Lenni hade fällt tre björnar, alla för henne, fler än någon annan i byns historia. Tommys far hade fällt två och kommer inte fälla några fler eftersom han inte jagar längre. Sini hade många år kvar, om inget förstås hände, Lenni drömde ofta om fler björnmöten. Pekka hade respekt för Sini och tittade alltid i hundgården utanför Lennis hus för att säkerställa var hunden befann sig. Han hade sedan länge glömt då han tog henne som liten valp i nackskinnet, snurrade runt henne i våldsam fart innan han skickade henne rakt in i väggen. Det här var sådant Pekka kunde göra helt utan anledning, ovetandes om sina svåra psykiska åkommor.

Tommy tog sig fram snabbare än han hade vågat hoppas på, värken fanns där men inte alls lika närvarande som för en stund sedan. Ordet liebling malde, kunde han ha gjort något, kunde han ha hjälpt henne? Frågorna slet djupt i hans inre och farten började sacka av gråten som höll ett strypgrepp om halsen, det gick knappt att andas. Jaktkojan var bara några minuter bort och att den var tom hade Tommy inga tvivel om, det var ju släkträff och de flesta var där, dessutom var det inte jakttid. Fast ibland användes kojan till rejåla fester. När Tornedalsfrugan inte orkar med mannen mer beordras han att supa sig så full som möjligt. Efter en sådan fylla blir han mycket lättare att umgås med.

En Tornedalsman som inte får jaga, fiska och supa sig full ibland är ingen rolig person att vara nära.

Matsi låg i sina svåra smärtor, vätan hade nu trängt igenom hans kläder och kylde effektivt ner hans kropp. Tänderna slog okontrollerat mot varandra, en bit av tungan var så gott som avbiten. Blodet pulserade och fyllde munnen vilket föranledde kraftiga hostattacker. Micke som satt bredvid försökte lugna grabben i väntan på Leifs far som tillkallats via mobiltelefon. Hur snabbt han än kunde ta sig dit kändes väntan oändlig. Micke tänkte på hur plågsamt det måste bli för Matsi att ligga i en skoterpulka efter fyrehjulingen. Fast han visste att det är det enda sättet att transportera honom till riksvägen för vidare transport i bil till sjukstugan i Pajala.

Ambulansen rivstartade i Pajala med riktning mot Ylikoski, 45 kilometer kurvig väg som kantades av renar. Rolle som körde ambulansen kände Matsi mycket bra, han var gift med hans syster. Nu fick alla som befann sig på 99:an mellan Pajala och Koski se upp, gasen var nedtryckt i botten och hölls stumt i det läget.

– Va fan ta det lugnt, skrek Inga som satt bredvid Rolle.

Hon hade varit Rolles arbetskamrat i över tre år. De kände varandra väl och ibland umgicks de även privat, då med familjerna förstås. Rolle kunde inte låta bli att fantisera om henne, ibland trodde han att han var förälskad i henne. När han tittade på henne i smyg undrade han om hennes man också såg alla de underbara sakerna han såg? Älskade Ingas man henne på riktigt eller gick det mest på rutin? Såg han de små fräknarna vid näsroten, såg han den lilla rynkan vid munnen som dök upp varje gång hon skrattade?

– Antingen håller du käften eller så hoppar du ur bilen.

Det var inte alls likt Rolle att bli så aggressiv men stundens allvar grävde sig allt djupare in i hans sinne. Innan de lämnade sjukstugan i Pajala hade Tommys mor ringt upp honom och berättat om vad som hänt. Rolle visste att en ynka ambulans var alldeles för lite om Pekka, hans bror var i farten.

– Satana Rolle du kommer att köra ihjäl oss. Inga vädjade till Rolle att sänka farten.

ABS-bromsarna på ambulansen rasslade högt i samma ögonblick han vände sin blick mot Inga. Med korta däckskrik kom så bilen att stanna mitt på vägen.

– Hoppa ut, skrek Rolle åt sin kollega, det knöt sig i magen när han hörde sig själv, fan hon förtjänar det inte men nu fanns det inga val. Inga började gråta, uppskärnad av Rolles hotfulla beteende. Hon hade aldrig sett honom så här arg. Rolle formligen skakade av ilska när han såg henne sitta paralyserad med ansiktet djupt nergrävt i händerna.

– Hoppa för fan ut eller så kör jag.

Framhjulen på mercan spann till och ambulansen försvann över krönet vid tv-masten i en rasande fart.

Pekka började nu ana att Tommy var på väg till jaktkojan, den som tillhörde byalagets medlemmar. Stegen förlängdes desto närmare han kom. Men skulle Tommy vara där, är han så jävla dum att han gömmer sig där?

King vankade oroligt längs Rajajokis strand, hans näsa letade febrilt efter det tydliga spår han nyss hade känt.

– Han är på väg till kojans vid Savujoki, sa Pekka, men ett uns av tvivel gick att märka i tonfallet.

– Det är för lätt, nog fattar han vi letar där, bröt Leif in, Tommy är inte dum.

– Jag vet men han är skadad och förnuftet hans är säkert nedsatt.

Bäcken var alldeles för djup där de två männen befann sig, att vada över här skulle innebära ett fullbordat dopp.

– Nerströms finns det ett mindre forsparti, vi kan vada över där. Leif visste eftersom han ofta fiskade harr i bäcken.

Tommy nådde fram till kojans som mycket riktigt var tom och låst. Förr i tiden låg nyckeln på regeln ovanför dörren till vedboden, den gjorde det nu också. Även fast hans liv stod på spel var han glad över att slippa bryta sig in. Nu kunde han hämta det han behövde och sedan snabbt ge sig av igen.





Vid bron över Lehtojoki stod fyra renar betandes när de plötsligt uppmärksammade en ljuskägla svepa över vägen. Motorvrålet blev all högre och den lilla kalven hoppade nervöst mot sin mor. Rolle såg något reflektera i skenet från de sex extraljusen men fortsatte ändå i full fart. Inga hade helt tappat verklighets- uppfattningen och satt som en zombie i passagerarsätet när två av renarna klev bekymrat upp på vägen. Rolle hann se hur de tittade honom rakt i ögonen innan ambulansen med full fart körde över de två härkarna. Kofångaren med fyra av extraljusen träffade lårbenen på djuren innan kropparna med våldsamt kraft slungades upp på motorhuven. Hornet på den ena renen pulveriserade framrutan som för en stund blev mjölkvit innan hela renens huvud trängde in och nådde Inga som inte hunnit reagera. En av taggarna på hornet drevs in genom Ingas öga och vidare upp i skallen. Hon märkte aldrig något utan dog omedelbart. Hennes huvud klövs i två delar innan renhornet stannade upp djupt intryckt i mellanväggen som skiljer framsätena med patientdelen. Den andra renen träffade motorhuven ännu hårdare och totaldemolerade det som fanns kvar av den. Rolle höjde sina armar instinktivt för att skydda sig, airbagen smällde till och blåstes upp blixtnabbt innan renen hann komma in i kupén. Rolles högerfot tryckte bromspedalen allt hårdare tills den gick av. Ambulansen kastades från sida till sida då föraren ej längre höll i ratten, och till slut krängde bilen tvärt och lyfte sidledes av g-krafterna. Efter några varv i luften slog den ner med sidan i asfalten. Följt av ett långt släp bestående av små glödande metallbitar från karossen tog färden slut i diket. Omtumlad men fortfarande vid liv märkte Rolle den överkliga tystnaden som omgav honom. När han tittade åt höger för att se hur Inga klarat kraschen bröts hela hans verklighet ihop. Synen av hennes söndertrasade skallben som blottade allt ända ner till struphuvudet fick honom att i panik försöka ta sig ut ur bilen. Säkerhetsbältet höll honom tillbaka vilket gjorde hans bestörtning bara värre. Vad som hindrade honom att komma ut ur bilen övergick hans krossade förstånd.